

2015. május

Trubnik

II. évf. 5. szám

Kürtös

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatást nélkülöző cenzúramentes havilap

15. nemzetiségi találkozó Csobánkán

OPANKE

Községünk énekkarát az a nagy megtiszteltetés érte, hogy meghívást kapott a Csobánkán immár 15. alkalommal megrendezésre kerülő Nemzetiségi Találkozóra. Itt négy nemzetiség ének-kara és táncegyüttese lépett a színpadra és adta elő népi táncait-énekeit.

A megszakítás nélkül közel három órán át tartó műsort a Csobánkai Nyugdíjas Klub Vadvirág ének-kara nyitotta meg vidám énekeivel. Ezt követően a Tökölről érkezett vendégek énekeit hallgattuk. A helyi Opanke együttes népi táncaival kápráztatta el a jelenlévőket. A dunabogdányi kórus énekeivel fokozta a hangulatot, őket elragadó táncaival a Szigetcsép tánccsoport követte. Ezután ismét a helyiek Borony tánccsoportja következett, majd a Pomázi Német Nemzetiségi Általános Iskola tánccsoportja folytatta. A gyermekek előadását nagy tapsal jutalmazták a nézők. Dunabogdány tánccsoportjával is képviseltette magát, amelynek,

énekkarjukhoz hasonlóan, szintén nagy sikere volt. Pilisszentlászló Nefejejs ének-kara szlovák népdalokkal kezdett, majd az egyik vidám ének-et szlovák-magyar váltakozással énekelt, amivel az est vastapsát aratta. Befejezésül a Pilisi Himnusz-t énekelték el szlovákul, majd magyarul. A nézők közül sokan, főleg az idősebb korosztályból valók, a meghatódástól könnybe lábadt szemmel fejezték ki tapsal hálájukat derék asszonyainknak. Az előadássorozatot szintén nagy sikerrel Szigetújfalu tánccsoportja zárta. Az estebéd elfogyasztását követően kérésünkre kinyitották a tíz éve alapított falumúzeumot. A múzeum alapítója és egyben vezető-asszonya odaadón magyarázva ismertette velünk szülőfaluja múltját-jelenét. A műsor közben elkezdődött bálón fáradt asszonyaink többsége már nem akart részt venni, így kedves vendéglátóinktól szívélyesen elbúcsúszván, sötétedésre hazatértünk. *Franyó Rudolf*

Hírek a községpházáról

Pilisszentlászló Község Önkormányzat képviselő-testülete 2015. április 28-án gyűlést tartott.

Jelen lévő képviselők: Tóth Attila polgármester, Kiss Mónika alpolgármester, Vanyák Imre alpolgármester, Hicsák János, Petkó Gábor és Rudolf János képviselők.

Hivatalból jelen voltak az ülésen: dr. Gerendás Gábor jegyző, Bartha Enikő, az Önkormányzati és Szervezési Iroda vezetője, Tamás Attiláné pénzügyi ügyintéző.

Tóth Attila polgármester: köszöntötte a megjelenteket, majd elmondta, hogy a meghívóban szereplő napirendi pontokon kívül három sürgősségi indítvány készült.

Dr. Illés György alpolgármester megérkezésével teljes létszámra kerekedett a képviselő-testület.

Elsőként a „Felhatalmazás a körzeti megbízott rendőr használatába adandó quad vásárlásával kapcsolatos tárgyalásokra” című sürgősségi indítvány napirendre vételét kérte. A képviselő-testület az indítványt egyhangúan napirendre vette. „Az új Szlovák Közösségi Ház bérbeadásáról” című sürgősségi indítványt 6 igen szavazattal és 1 tartózkodással szintén napirendre vette. A polgármester úr javaslatát, mely szerint a sürgősségi indítványok a 4. napirend után kerüljenek megtárgyalásra a képviselő-testület 7 igen szavazattal elfogadta.

1. Tájékoztató két ülés közötti eseményekről

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester: elmondta, hogy a két ülés közötti időszakban az újságalapítással kapcsolatos előkészületeket intézte. Megvan a felelős szerkesztő személye, kiemelte, hogy az ehhez szükséges költségkeretet a napirendek között fogják tárgyalni. Közölte, hogy a quad vásárlásával kapcsolatban már egyeztetett a rendőrkapitány úrral. A képviselő-testület a tájékoztatót tudomásul vette.

2. Jelentés a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról

Előadó: Tóth Attila polgármester

Rudolf János képviselő: Megkérdezte, hogy miért csúszik a körzeti megbízott pihenő helyiség kialakításának kivitelezése.

Tóth Attila polgármester: korai volt az április 30. határidő, ezért 2015. július 30-ra módosítják. A határozati javaslatot a képviselő-testület egyhangúlag elfogadta.

3. Beszámoló a helyi közbiztonság érdekében végzett tevékenységről, valamint a további feladatokról a közbiztonsági koncepció alapján

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester: ismertette a beszámolót, majd megadta a szót Kuczmoz József körzeti megbízottnak.

Kuczmoz József körzeti megbízott: ismertette, hogy községünk területén 2013-ban 14, 2014. évben 11 bűncselekmény történt. Kiemelte, hogy a Szentendrei Rendőrkapitánysághoz tartozó települések közül Pilisszentlászlón történt a legkevesebb bűncselekmény. Részletes beszámolóját a falu lakosságával való szoros kapcsolattartás, segélynyújtás fontosságával fejezte be.

A képviselő-testület, néhány kérdés után, a beszámolót egyhangúan elfogadta.

4. Előterjesztés Pilisszentlászló Község Önkormányzata tulajdonában álló Pilisszentlászló, 363 hrsz-u, természetben Szabadság tér 1. szám alatt kialakítandó körzeti megbízott pihenő helyiség szerződésének elfogadásáról

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester: ismertette az előterjesztést, majd megadta a szót dr. Illés György alpolgármesternek.

Dr. Illés György alpolgármester: ismertette a 11 pontból álló szerződéstervezetet.

Kuczmoz József körzeti megbízott: felhívta a figyelmet, hogy az előírás szerint minimum 12 m² nagyságú helyiségnek kell lenni.

Harkay Dávid főhadnagy előadta, hogy ha ezt a helyiségbérleti szerződést a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság biztosította az Önkormányzat részére, akkor a szerződésben szereplő pontok kötelező elemek lehetnek. A képviselő-testület a határozati javaslatot egybehangzó 7 igen szavazattal elfogadta.

5. Sürgősségi indítvány – felhatalmazás a körzeti megbízott rendőr használatába adandó quad vásárlásával kapcsolatos tárgyalásokra

Tóth Attila polgármester: ismertette a sürgősségi indítványt, majd átadta a szót Rudolf János képviselőnek.

Rudolf János képviselő: az indítvánnyal egyetértett, a meghozandó döntés költségvetési hatása felől érdeklődött. Elgondolása szerint az Önkormányzatnak nincs erre elegendő pénze.

Tóth Attila polgármester: előadta, hogy a Rendőrség és a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság is támogatja azt a megoldást, hogy közös beruházként vegyenek egy olyan járművet, amellyel a körzeti megbízott a falopások miatt járná az erdőt.

dr. Illés György alpolgármester: Pilisszentlászló

község erdőterületei biztonságának fokozása érdekében támogatta a javaslatot. A képviselő-testület egybehangzó 7 igen szavazattal a határozati javaslatot elfogadta.

6. Sürgősségi indítvány gyermekétkeztetés feltételeit javító fejlesztések támogatására kiírt pályázat tárgyában

Előadó: Tóth Attila polgármester: egyszeri testületi felhatalmazást kért a pályázat elkészítéséhez.

dr. Illés György alpolgármester: javasolta, hogy a polgármesternek arra kell szabad kezét adni, hogy egy 10 millió Ft-os beruházáshoz 500 ezer Ft önrész biztosításával nyújtsa be a pályázatot.

Rudolf János képviselő: észrevételezte, hogy a múltkori pályázat is elő volt készítve, de nem valósult meg. Továbbiakban felhívta a figyelmet, ha ezt megszavazzák, feljogosítják a polgármestert az összeg elköltésére, de nem tudják, hogy kinek, milyen célra biztosítják.

Sérelmezte, hogy az előterjesztéseket (összesen 284 oldal) péntek délután kapta meg, a három sürgősségi indítványt éppen most, az ülés kezdete előtt.

Tóth Attila polgármester: elmondta, hogy nincs konkrét pályázati összeg meghatározva. Az 500 ezer forint az önrész és a szükséges előkészítési költség együttesen. A képviselő-testület a határozati javaslatot egybehangzó 7 igen szavazattal elfogadta.

7. Sürgősségi indítvány az új Szlovák Községi Ház bérbeadásáról

Előadó: Tóth Attila polgármester: ismertette a sürgősségi indítványt. Elmondta, hogy a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat hozzájárulását megkapták.

Dombai József helyi lakos: elmondta, hogy Franyó Rudolf elnök úrtól úgy értesült, hogy a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat ülésén a 2014. évi zárszámadásról tárgyalnak. Úgy tudja hogy Franyó elnök úr jogosult képviselő-testületi ülést összehívni és napirendi pontokat indítványozni, meghatározni. Mégis ma olyan témát tárgyaltak, ami nem szerepel a napirendben, valamint most tudta meg, hogy Franyó elnök úr nem vett részt az ülésen. Súlyos aggályokat lát, kéri Jegyző urat, nyilatkozzon, törvényes és jogszerű-e az előterjesztés ilyen formában.

dr. Gerendás Gábor jegyző: azt kérdezte, hogy Dombai úr felvetése arra vonatkozik-e, hogy a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat képviselő-testületi ülése határozatképes volt-e.

Dombai József helyi lakos: válaszában kifejtette, hogy nem ezt kérdezte, véleménye szerint diszkrimináció érte a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzatot, mert ha a napirendekről megfelelő időben kapott volna tájékoztatást, akkor a választóival tudott volna konzultálni ebben a nagyon fajsúlyos kérdésben. Megkérdezte, ki volt az előterjesztő.

dr. Gerendás Gábor jegyző válasza: Az indítvány előterjesztője Tóth Attila polgármester úr volt.

Dombai József helyi lakos: felhívta a figyelmet, hogy a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat egy másik fórum, ahol Tóth Attila polgármester úr meghívottként részt vehet, de nem lehet előterjesztő.

dr. Gerendás Gábor jegyző úr: kiemelte, hogy az Önkormányzat részéről egy gesztus volt, hogy előre leegyeztette az összes időpontot a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzattal...

A képviselő-testület, az Új Szlovák Községi Ház bérbeadásának határozati javaslatát egybehangzó 7 igen szavazattal elfogadta.

8. Előterjesztés Pilisszentlászló szennyvízkezeléséről. Előadó: Tóth Attila polgármester: ismertette az előterjesztést. Ezt követően számos jelenlévő kérdezett, a polgármester úr válaszolt.

dr. Gerendás Gábor jegyző: elmondta, hogy Pilisszentlászló jelenleg egy kormányrendelet szerint önállóan, helyben köteles megoldani a szennyvízkezelési problémát, amelyhez igényelhetnek pályázati támogatást. A képviselő-testület úgy döntött, hogy hozzájárul Pilisszentlászló községének a szentendrei szennyvízelvezetési agglomerációhoz történő átsoroláshoz, és felkéri a polgármestert, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium felé.

9. Előterjesztés az önkormányzat 2015. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet módosításáról, valamint a kormányzati funkciószámok módosításáról

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester: ismertette az előterjesztést, amellyel kapcsolatban három képviselőtársával járt a Szentendrei Önkormányzati Hivatalban. Felhívta a figyelmet, hogy az I. határozati javaslat tartalmazza a falulap 8 lapszámának kiadására a 880 ezer Ft elkülönítését.

Vanyák Imre alpolgármester: érdeklődött, hogy ez jelent-e valamilyen plusz költséget.

Rudolf János képviselő: megkérdezte, hogy a 600 példányos megjelenést mi alapján kalkulálták, illetve érdeklődött a nyomdai költségekről.

Tóth Attila polgármester: kielemezte, hogy a 600 példányszám indokolt.

Dombai József helyi lakos: elmondta, hogy ez éves szinten 1,4 millió Ft költséget jelent.

Soláry Józsefné helyi lakos: elmondta, hogy volt már falulapjuk, kérdezi, hogy cenzúrázva lesz-e vagy „sikamlós témák” is megjelenhetnek. Megemlítette, hogy egyszer szeretett volna egy saját cikket leközzöltetni, de vissza lett utasítva.

Tóth Attila polgármester: elmondta, hogy az Önkormányzat alapítója lesz ennek a lapnak. Azt nem tudja előre megmondani, hogy ki milyen szempontok alapján írhat a lapba.

A képviselő-testület a határozati javaslatot egybehangzó 7 igen szavazattal elfogadta.

10. Előterjesztés Pilisszentlászló Község 2014. évi költségvetésének végrehajtásáról (zárszámadás)

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester: ismertette az előterjesztést.

Dombai József helyi lakos: elmondta, hogy megrendezésre került a Szlovák Bál, amelyhez az előző képviselő-testület 1,3 millió Ft költségkeretet biztosított a 2014. évi költségvetés általános tartaléka terhére. Felhívta a figyelmet, hogy a zárszámadás alapján 650 ezer Ft báli bevételt nem a tartalékba kellett volna elkülöníteni, hanem a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat rendelkezésére bocsátani. Kérte, hogy ezzel a gesztussal tanúsítson olyan magatartást a képviselő-testület, hogy az állami támogatáson kívül az Önkormányzat is hozzájárul a Nemzetiségi Önkormányzat működéséhez.

Tóth Attila polgármester: egyéb kérdés, észrevétel nem lévén, szavazásra bocsátotta a rendelettervezetet.

A képviselő-testület Dombai József kérését figyelmen kívül hagyva 7 egybehangzó igen szavazattal elfogadta a rendelet-tervezetet.

11. Beszámoló a belső ellenőrzés 2014. évi tapasztalatairól

Előadó: dr. Gerendás Gábor jegyző

Tóth Attila polgármester: ismerteti a beszámolót.

Vanyák Imre alpolgármester: felhívta a figyelmet, hogy a jelentésben van egy olyan megállapítás, hogy a szabályzatot nem helyezte kötelező hatályba az Önkormányzat.

Tamás Attiláné pénzügyi ügyintéző: elmondta, hogy a kötelezettségvállalási szabályzat elkészült, de a képviselő-testület nem helyezte hatályba. Azóta a polgármester utasítást adott és már hatályban van.

A képviselő-testület a határozati javaslatot egybehangzó 7 igen szavazattal elfogadta.

12. Előterjesztés Pilisszentlászló Község Önkormányzata 2015-2019. évekre vonatkozó gazdasági programjáról.

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester: ismertette az előterjesztést. Kérdés, észrevétel nem volt, szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot. A képviselő-testület a határozati javaslatot 6 igen szavazattal és 1 tartózkodással elfogadta.

13. Előterjesztés a „Vadvirág” Napköziotthonos Óvoda alapító okiratának módosításáról

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester ismertette az előterjesztést

Dombai József helyi lakos: úgy látta, ha a képviselő-testület az előterjesztést ebben a formában elfogadja, jelentősen sérül a szlovák nemzetiségi nevelés feltételrendszere az óvodában. Oda fognak visszatérni, hogy a szlovák nemzetiségi identitásukat fenntartani kívánók arra lesznek kényszerítve, hogy 3-6 évesekkel egy csoportszobában legyenek.

Tóth Attila polgármester: elmondta, hogy az előterjesztés törvényességi szempontjait az Önkormányzati Hivatal biztosította, dr. Gerendás Gábor jegyző úr jelenlétében ez nem lehet vita tárgya. A képviselő-testület a határozati javaslatokat 6 igen és 1 nem szavazattal elfogadta.

14. Előterjesztés a Vadvirág Napköziotthonos Óvoda intézményvezetői pályázók meghallgatására létrehozandó bizottság felállításáról

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester: ismertette az előterjesztést. A képviselő-testület beleegyezésével javasolta az óvoda intézményvezetői pályázóinak meghallgatásra létrehozandó bizottság tagjainak Vanyák Imre alpolgármestert, Petkó Gábor és Rudolf János képviselőket. A képviselő-testület a határozati javaslatot 5 igen szavazattal és 2 tartózkodással elfogadta.

15. Beszámoló Pilisszentlászló Község Önkormányzatának gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 96.§ (6) bekezdése alapján

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester: ismertette a beszámolót. Kérdés, észrevétel nem lévén szavazásra bocsátotta a határozati javaslatot. A képviselő-testület a határozati javaslatot egybehangzó 7 igen szavazattal elfogadta.

16. Előterjesztés Szentlászló települések találkozó-ján történő részvételről

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester: ismerteti az előterjesztést.

Vanyák Imre alpolgármester: megkérdezte, hogy a találkozó 10 fős küldöttségét kik alkotják.

dr. Illés György alpolgármester: elmondta, hogy a képviselő-testület, a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat tagjai, valamint a falu kulturális-nemzetiségi kapcsolóként ismert Kecskés József jelezte részvételi szándékát. A képviselő-testület a határozati javaslatot 6 igen és 1 nem szavazattal elfogadta.

17. Előterjesztés a Pilisszentlászló község helyi, közszolgáltatásba bevont területein a háztartási szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési közszolgáltatás ellátására kötött közszolgálati szerződés módosításáról

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester: ismertette az előterjesztést.

Vanyák Imre alpolgármester: elmondta, hogy a szerződésben nem látott a szelektív hulladékgyűjtés terén változást, probléma, hogy tele van a telepi ürítő, melléteszik a szemetet stb.

Tóth Attila polgármester: azt mondta, hogy a már meglévő kukák továbbra is használatosak lesznek a szelektív gyűjtésre, és a jelenlegi szerződéseket fogják valamilyen módon átformálni. Az új belépőknek lehet,

három 50 literes kukát kell rendszeresítenie. A kommunális hulladékszállítást fogják ötvözni a szelektívvel, ami most van kidolgozás alatt.

A képviselő-testület a határozati javaslatot 6 igen szavazattal és 1 tartózkodással elfogadta.

18. Előterjesztés a hulladékgyűjtési közszolgáltatásról szóló rendelet módosításáról

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester ismertette az előterjesztést. Felkérte dr. Gerendás Gábor jegyzőt a rendelet pontosítására.

dr. Gerendás Gábor jegyző magyarázatát követően a képviselő-testület egybehangzó 7 igen szavazattal a határozati javaslatot elfogadta.

20. Előterjesztés Pilisszentlászló község Önkormányzata tulajdonában álló Pilisszentlászló, 363 hrsz-ú, természetben Szabadság tér 1. szám alatt található 36 m² alapterületű üzlethelyiség pályázat útján történő hasznosításáról

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester: ismertette az előterjesztést, az ezzel kapcsolatos módosítást dr. Gerendás Gábor mondta el.

Az Önkormányzat 500 000 Ft bérleti díjért szeretné kiadni a helyiséget.

Petkó Gábor képviselő szerint erre az épületre felújításként legalább 500 000 Ft-ot kell rákölteni.

Tóth Attila polgármester: A pályázatbíráló munkacsoport tagjainak dr. Illés György alpolgármestert, Kiss Mónika alpolgármestert és Hicsák János képviselőt javasolta. A képviselő-testület a határozati javaslatot 7 igen szavazattal elfogadta.

21. Tájékoztató a Hrabina utca helyzetéről

Előadó: Tóth Attila polgármester

Tóth Attila polgármester: kérdés, észrevétel nem lévén, megállapította, hogy a képviselő-testület a tájékoztatót tudomásul vette.

Egyebek:

Súlykorlátozási koncepció

Tóth Attila polgármester: Úgy gondolja, hogy ezt az anyagot a parkolással, közlekedési jelzőtáblákkal, forgalmi rend újrászabályozásával összevonva érdemes lenne lakossági fórumon megvitatni. A rossz állapotú utak miatt az úthasználati díj a 12,5 tonnát meghaladó össztömegű járművekre terjedne ki.

Hicsák János képviselő: a szennyvízkezeléssel kapcsolatban kifejtette, hogy 300-400 kg Septifos tisztítószert beszerzésével az egész falu egy éves biológiai szennyvízkezelését biztosítaná. Az Önkormányzat részéről ez kb. 600 ezer Ft támogatást jelentene. A 4000.- Ft/kg árból nagyobb tétel vásárlása esetén jelentős kedvezmény járna.

dr. Illés György alpolgármester: elmondta, hogy a Septifos háztartásonként egy évre 4 000 Ft. költséget jelentene. Véleménye szerint, akik hajlandók erre áldozni, azok kedvezmény nélkül is megvásárolják, mások úgy sem.

További kérdés, észrevétel nem lévén polgármester úr az ülést 20 órakor bezárta.

Szerkesztői megjegyzés: a fenti írás csak rövidített, lényegre törő változata a 35 oldalas jegyzőkönyvnek.

Franyó Rudolf

Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat hírei

2015. január elején az Emberi Erőforrások Minisztériuma a szlovák nyelv és kultúra ápolására olyan pályázati felhívást hirdetett, amelyhez a pályázónak nem kellett önrészt biztosítania. Hornyák Józsefné és Dombai Gáborné Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat képviselő társaimmal (nincs önrész = nincs veszteni valónk) történő megbeszélés alapján három pályázatot készítettem. A több oldalas pályázatok céljai nagyon-nagyon tömören:

1. Az alapítók emlékművének avatására, amellyel példaértékűen „kőbe vésvé” örökítettük meg áldott emlékezetű elődeinket.

2. A Pilisszentlászlói Szlovák Nemzeti Önkormányzat kiemelt céljának tekinti a szlo-

vák nyelv, kultúra és hagyományok ápolását, a magyarországi pilisi szlovák települések minél szélesebb körben történő megismertetését. Ezen céljának megvalósítása érdekében kerülne kiadásra egy kétnyelvű szlovák-magyar kalendárium, amely a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzattal rendelkező pilisi települések történelmét mutatná be. Csak a nyomdai költségek fedezésére kérünk támogatást.

3. Brusznó testvértelepülésünkön történő testvértelepülési találkozón való részvételünkhöz az utazási költség fedezését. A fenti, saját Szlovák Nemzetiségi Önkormányzati pályázatokon túl, szomszédos Szentendre Szlovák Önkormányzatával közösen, Vanyák Gábor elnökkel, még további két pályázatot készítettünk:

1. Az Erdélyben lévő Sinteá - Nová Huta és környékbeli szlovák ajkú települések meglátogatása, kapcsolatfelvétele.

2. Az 1947. évi magyar-szlovák lakosságcsere alkalmával kitelepült családokkal való kapcsolatfelvétel és egy közös folklór műsor megrendezése.

Nos, tizenöt napon belül dicsérő, sőt biztatásnak is nevezhető leveleket kaptunk, melyek szerint pályázataink alakilag és tartalmilag is megfelelnek a pályázati kiírásnak. Ezzel szemben az Emberi Erőforrások Minisztériuma illetékesei határozata a legrövidebben:

- Az alapítók emlékművének avatására kért összeg elutasítva

- A Brusznói találkozón történő megjelenésünk utazási költsége úgyszintén

- A szlovák nyelv, kultúra és hagyományok ápolását dicséretesnek, sőt példaértékűnek tartják,

- a pályázat egyik mellékleteként beadott nyomdai költségvetés 315 000 Ft-hoz, megfelelő több helyre küldendő (kisebb tucatszámnyi) tiszteletpéldányok leadása után 100 000 Ft összeget Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat számlájára átutalnak.

Nesze semmi, fogd meg jól! Tehát a határozat szerint a hiányzó 215 000 Ft nyomdaköltséget az amúgy is neveltséges költségvetésünkből nekünk kellett volna viselni.

Csak kellett volna, mert a pályázatot visszavontam.

Vanyák Gáborral falunk szülöttjével közösen beadott pályázataink „eredménye”:

- Az Erdélyi szlováksággal való kapcsolatfelvétel elutasítva

- Községünkből kitelepült saját véreinkkel való közös rendezvény szintén elutasítva

No comment

BOHATSTVO SLOVENSKEHO NÁRODA

Veľké duševné bohatstvo nášho ľudu sa zachovalo v legendách, povestiach, rozprávkach, príbehoch a ľudových piesňach. Deti a vnuci si tak uctili rodičov a starých rodičov a tak prežili až do dnešných čias,

„Ľudia už na potopu aj zabudli a zasa ich bolo čoraz viac.

Keď ich už bolo toľko, že nemohli vyžiť v starej krajine, prikázal im Pán Boh, aby sa rozišli po svete.

Nepustil ich s prázdnyimi rukami – každému národu dal osobitnú reč a osobitné bohatstvo.

Veľmi rušno a živo bolo, keď sa národy zišli pred Božím trónom, kde im Pán Boh rozdával dary, aké si kto zažiadadal:

- Daj nám, Pane, silu a moc, aby sme panovali nad inými národmi!

- Daj nám, Pane, slávu a múdrosť, aby sme boli slávni vo svete!

I rozdával Pán Boh, kým bolo z čoho, rozdával plným priehrštím.

Naveľa, naveľa, na samom konci idú pred Boží trón Slováci.

Idú ťtivo, je ich len hŕstka, najmenej zo všetkých.

- Vitajte, deti moje, a prečo idete až na koniec?

- Ach, odpusť, Otče, väčšie národy nás odsotili, malý národ by sa darmo tisol dopredu.

- A čože vám dať, keď si veľké zeme, moc a slávu už rozobrali iné národy?

- My nežiadame veľké zeme, nedychtíme po moci ani po sláve, len o jedno prosíme, o Tvoju lásku, aby si Slovákov večne miloval!

- O lásku prosíte, dar nad všetky dary na svete? Keď teda lásku chcete, lásku vám dám, slovenský národ budem naveky milovať!

I usmieva sa dobrý Pán Boh, usmieva sa na Slovákov ako otec na dietky, lebo ich prosba sa mu spomedzi prosieb všetkých národov páči najväčšmi.

Ale kdeže sú hranice Božej štedrosti, ktože ju kedy do dna vyčerpá?

I namáča si Pán Boh prst v rajskej studni a dotkne sa jazyka Slovákov:

- Dávam vám do daru najkrajšiu reč, akú iní ľudia na zemi nemajú. Slovenská reč bude taká ľubozvučná, ako keď v nebi spievajú anjeli. Taká krásna, ako keď sa rosa jagá na slnci. Taká príjemná, ako keď vetrik veje v máji. Taká sladká, ako keď dieťa teší matka. Taká milá, ako keď sa usmeje nevinné dieťa. Taká , pri

jej zvukoch budú mladí ešte mladší a aj srdcia starých ľudí omladnú!

Druhý raz načiera Pán Boh do nebeského raja, berie z neho najkrajšie piesne a kladie ich do úst Slovákom:

- Dávam vám do daru aj piesne, najkrajšie piesne na svete. Keď vaše devy zaspievajú, vtáčiky zmlknú, zazurčia potôčiky, vršky podskočia, spev slovenských diev na raj premení vašu zem!

Aj tretí raz sa Pán Boh usmieva na Slovákov, do tretice všetkého dobrého:

- Napokon vám dávam aj krásnu vlasť pod Tatrami, to bude vaša milá otcina. Tam obrábajte svoje role, tam zachovávajúte otcovské mravy, kresťanskú vieru, reč slovenskú. A keby aj súzenie prišlo na vás, nezúfajte, ja vás vždy budem nosiť v otcovskom srdci, ja vám vždy pomôžem!

- Ó, vďaka Ti, Pane, vďaka, vďaka, že si nezabudol na Slováka!

I žijú Slováci pod Tatrami, i bývajú už vyše tisíc rokov vo svojej slovenskej otcine. A budú žiť i naďalej, lebo slovenský národ Bohu slúži a Pán Boh svojich verných vždy ochráni!“

Madacov Maros

A SZLOVÁK NÉP GAZDAGSÁGA

Nagy lelki gazdagsága a szlovákságnak fennmaradt a mondákban, legendákban, elbeszélésekben, eseményekben és népdalokban. Unokák tanulták őket nagymamáiktól, és így maradt fenn a mai időkig.

A népek az özönvizet már el is felejtették és ismét többen lettek.

Mikor már annyian voltak, hogy nem tudtak megélni a régi országban, megparancsolta nekik az Úristen, hogy széledjenek szét a világban. Nem engedte őket üres kézzel – minden népnek adott külön nyelvet és külön gazdagságot.

Nagy zsvij és lárma volt, mikor a népek találkoztak Isten trónja előtt, ahol az Úristen ajándékba adta ki, mit kért.

- Adj nekünk Uram, nagy országot, amely bővelkedik tejben és mézben!

- Adj nekünk Uram erőt és lehetőséget, hadd uralkodjunk más népeken!

És ajándékozott az Úristen, amíg volt miből, osztogatott teli ma-

rokkal. Sokára, nagyon sokára a legvégén mennek az Isten trónja elé a szlovákok. Mennek nagy tisztelettel, csupán maréknyian vannak, legkevesebben az összes közül.

- Üdvözöllek gyermekeim, és miért jöttök a legvégén?

- Ó bocsáss meg atyám a nagyobb népek minket ellökdöstek, kis nép hiába törekedne előre.

- És nektek mit adhatok, mikor a nagy földeket, erőt és dicsőséget már szétválasztották egyéb népek?

- Mi nem kérünk nagy földeket, nem lihegünk erőért, sem dicsőségért, csupán egyért könyörgünk, a Te szeretetedért, hogy a szlovákokat örökkön örökké szeresd!

- Szeretetért könyörgöttök, ajándékért minden ajándék felett a világon? Amennyiben tehát szeretetet kértek, szeretetet adok nektek, a szlovák népet örökkön örökké szeretni fogom!

Mosolyog a jó Isten, mosolyog a szlovákokon, akár az édesapa a gyerekekre, mert az ő kérésük az

összes nép kérése közül a legjobban tetszett. De hol vannak határai az isteni gondoskodásnak, ki tudná azt kimeríteni?

Belemártja az Úristen ujját a paradicsomi kútba és hozzáérinti a szlovákok ajkához: Ajándékba adom nektek a legszebb beszédet, amilyen a földön élő más népeknek nincs. A szlovák nyelv olyan kedves lesz, mint ahogy a mennyben énekelnek az angyalok. Olyan gyönyörű lesz, mint a harmat csillog a nap sugaraitól. Olyan kellemes, mint a májusi szellő. Olyan édes, mint amikor az édesanya gyermekét dicséri. Olyan kedves, mint az ártatlan gyermek mosolya. Olyan ígéretes, mint a fülemüle csengő hangja, amelytől a fiatalok még fiatalabbak és az idősebb szívek is megfiatalodnak!

Másodszor belemarkol az Úristen a paradicsomi levegőbe, a legszebb dalokat meríti belőle és a szlovákok szájába rakja:

- Dalokat, a világ leggyönyörűbb dalait adom nektek. Mikor a lányaitok énekelni kezdenek, a madarak elnémulnak, a patakok felzúgnak, a dombok táncra perdülnek. Leányaitok éneke földeteket paradicsommá változtatja!

Az Úristen harmadszor is rámosolyog a szlovákokra, harmadszorra minden jót kíván:

- Végül gyönyörű hont adok nektek a tátrai hegyek alatt lesz a hazátok. Ott műveljétek saját földjeiteket, ott őrizzétek meg atyáitok szokásait, a keresztényi hitet és a szlovák nyelvet.

Amennyiben gyötrem és szenvedés törne rátok, ne essetek kétségbe, én titeket mindig atyái szívemben hordozlak, és mindig segíteni fogok!

- Ó, köszönet Néked Uram, köszönet, köszönet, hogy nem feledkeztél meg a szlovákságról!

Ott élnek a szlovákok a Tátra alatt már több mint ezer esztendeje saját földjükön. Továbbra is élni fognak, mert a szlovák nép az Istent szolgálja és az Úristen a híveit mindig megvédi.

*Fordította:
Franyó Rudolf*

Mire volt elegendő a fél esztendő...

2015. Április 28-án 23 napirendi pontot tárgyalt a képviselő-testület munkaterv szerinti ülésén. A napirendi pontok megtárgyalása gördülékenyen, megbízottsággal sugározva zajlott. A testületi ülésen képviselőink teljes létszámmal jelen voltak.

Az előterjesztéssel kapcsolatban érdemi vita nem alakult ki, nem hangzott el módosító javaslat, a szavazógépezet tökéletesen működött és minden egyhangulag lett elfogadva, ami le volt írva.

Mint a falu egykori polgármesterét, a Pest Megyei Közgyűlés tagját, Pilisszentlászló alapító családjainak egyik leszármazottját, legfőképpen a 9. napirendi pont érdekelt.

ELŐTERJESZTÉS Pilisszentlászló Község Önkormányzata 2015-2019 évre vonatkozó gazdasági programjáról

Ennek az előterjesztésnek az a lényege, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Mötv) szerint a képviselő-testület fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti és ennek elkészítésére, elfogadására 6 hónap áll rendelkezésre.

A képviselő-testület a törvényben előírt penzumot teljesítette, hiszen érdemi hozzászólás nélkül egyhangú

szavazással elfogadta a nagy semmit. Véleményem szerint a törvényalkotó nem véletlenül biztosított 6 hónapos határidőt a képviselő-testületnek erre a munkára. A fél év elegendő idő arra, hogy a legfőbb érintettekkel, a lakókkal, vállalkozókkal megfelelő konzultációkra, egyeztetésekre kerüljön sor. Ez Pilisszentlászlón más településekkel szemben nem történt meg. Szentendréren például Verseghy-Nagy Miklós polgármester úr 13 alkalommal tartott lakossági fórumot annak érdekében, hogy megismerje a lakók igényeit és problémáit. Kérdezem én, Pilisszentlászló programja milyen szempontok alapján készült és kinek? A közösségi programok csak akkor valósíthatók meg sikeresen, ha azt a közösség magáénak érzi, ha annak előkészítésében részt vett és lehetőséget kapott arra, hogy javaslataival éljen akár úgy is, hogy arra támogatókat szerezzen. Sajnos nálunk Pilisszentlászlón ez nem történt meg.

Azt gondolom, nem a község lakóinak a szégyene az a 13 oldalas gazdasági program, ami csak közhelyeket tartalmaz (működés biztosítása, stabilitás, kötelező feladatok ellátása stb.) fejlesztést, jövő képet azonban nem. A silány munka szégyene az előterjesztőé, annak elfogadása a képviselőket minősíti!

Dombai József

A Kürtösről, mint falulapról

Éppen ideje, hogy a lap hasábjain is írjak a megújult falulapról. Kiadójához, felelős szerkesztőjéhez, Franyó Rudolfhoz több évtizedes barátság köt. De nem ez az oka, amiért most leírom e sorokat. Él itt közöttünk egy olyan ember, aki felvállalta, hogy önkormányzati támogatás nélkül is újságot alapítson, amely tájékoztatja településünk lakóit a falu közéletének fontosabb eseményeiről, az Önkormányzat és a Szlovák Kisebbségi Önkormányzat munkájáról. A lap nem csak tartalmában, de külső megjelenésében is igényes. Kevés embert ismerek, aki saját költségén is képes a köz, érdekét szolgáló munkára. Ez igen értékes emberi tulajdonság, amelyért helye van a köszönetnek a nyilvánosság előtt is.

Kedves Rudolf! Köszönet a munkáért. Megérdemled az elismerést, a dicsérő szavakat! Folytasd tovább a lap szerkesztését. Munkádhoz erőt, egészséget kívánok!

*Koncz János ny. ezredes
pilisszentlászlói polgár*

Sportéletünk 1948-1978

Községünk fiataljainak sportélete 1948-ban kezdődött. Ekkor alapította Bíró Dezső lelkes sportkedvelő társaival – Kovács Géza, Petkó Vilmos, Vasvári László, Ferenci Jenő, az egységes Falusi Sportkört.

A sportolás fő területe akkor is a futball volt. Az első mezeket a dömörkapui kőbánya vezetőségétől kapták 1950-ben. A futballozáshoz szükséges pályát a Római

Katolikus Egyháztól kommunisták által kisajátított földeken alakították ki. (KISPÁLYA)

Az első mérkőzések még nem szervezett bajnokság keretén zajlottak, hanem csak alkalmyszerűen a környező települések csapataival. Említést érdemel, hogy Hornyák László „focistánk” a kerékpározásban is megállta a helyét. Annyira, hogy az 1952-ben Pomázon szer-

vezett kerékpárversenyen aranyérmes első helyezett lett. Futbalcsapatunk legnagyobb sikerét tíz évvel később, 1962-ben aratta. Ekkor a Szentendrei Járás csapatai közül az első helyen végzett. A győztes csapat tagjai: Petkó István, Koszovszki Béla, Holba István, Hornyák László, Dankovics Géza, Dankovics Pál, Kiss Béla, Vanyák Mihály, Dankovics Gábor, Franyó József, Vanyák László. Tartalékok: Dombai András, Dombai Lajos, Ferenczi Jenő. Sportszerűen és lelkesen játszottak, ennek meg is volt az eredménye. 1963-ban a második, a hatvanas évek végén még két esetben a harmadik helyezést érték el. Kiemelkedő futballmérkőzés 1974-ben volt, amikor a helyi csapat barát-

ságos játékra hívta meg a dömösieket, akik a Komárom megyei 1. osztályban játszottak. Nagy volt az öröm, mert 5:2-re győztek a mieink. Sajnos ez volt a csúcs. Utána már csak a hanyatlás következett. A játékosok nem jártak rendszeresen edzésekre, sok esetben, a lekötött mérkőzésekre sem. A nagy változás az új Béke utcai pálya megépítésével következhetett volna be, de az új generáció lanyhuló lelkesedése kevesebb kitartása a focicsapat megszűnésének előszele volt. Dombai Béla sportvezető próbálkozott még egy évig a kallódó csapat újraszervezésével, de eredménytelenül. 1978-ban a csapat feloszlott.

Franyó Rudolf

Bányászkenyér

Részlet Franyó Rudolf: *Elbeszélések a Pilisből c. könyvéből*
(6., befejező rész)

Józi átvette János bácsi szerszámainak egy részét, így együtt tudtak maradni a többiekkel és hallgathatták Bonifert bányamester úr elképzeléseit álmai vágyáról, a Visegrád határában lévő bányavállalkozásról.

Dömösön, az út porát leöblíteni, na meg szusszanni egyet betértek az út menti kocsmába.

Bonifert úr itt tovább folytatta elképzeléseit.

– Miért ábrándozik kedves Bonifert úr, hiszen halotta, hogy most a vörösök az urak! – mondta fejét tekergetve János bácsi. Még a templomokat is be fogják zárítani – tette hozzá kézlegyintéssel.

– Mindegy, kié lesz a hatalom, kőre mindig szükség lesz! – jelentette ki határozottan a bányamester.

– Márianosztrán is van kő elég, mégsem viszik – mondták hitetlenkedve főnökük elképzeléseire egymás között a bányászok.

– Visegrádnak van Dunája, a márianosztrai bánya messzebb van a Dunától. Innét az uszályokkal bármilyen messzire olcsó a szállítás. Jönnek a békeévek, kőre nagy szükség van az utak, hidak, épületek építéséhez. Én tudom, mit tesztek, majd meglátják, hogy fogunk mi még együtt, egy csapatban dolgozni!

A Lepence-pataknál, a Pilisszentlászló felé tartó út leágazásánál letették szerszámaikat. Bonifert úr, a viszontlátás reményében mindenkivel kezét fogott. Annyira belemerültek Bonifert úr elképzelésén való beszélgetésbe, hogy alig vették észre az idő múlását, így hamar meglátták szülőfalujuk templomának tornyát.

Józi mikor hazatért, úgy látta, mintha ünnep lenne otthon, édesanyja kalácsot sütött. A gyerekek olyan kíváncsiak és türelmetlenek voltak, hogy Hornyákné Júlia nem tudott térülni-fordulni közöttük.

– Ne legyetek az utamba, menjetek ki játszani! – zavarta el őket. – A kalács, beteg édesapátoknak készül. Vasárnap megyek őt meglátogatni.

– Mind a kettő az édesapánké lesz? – kérdezte csalódottan Miska, mikor észrevette, hogy édesanyja két tepsivel készíti.

– Talán irigyelnéd édesapádtól? – kérdezte hangjában dorgáló hangon, de mosolyogva Júlia, aztán hozzátette:

– Amennyiben elmentek és szépen fogtok játszani, az egyik tepsi a tiétek lesz.

Miután a gyerekek megették az egyik tepsire való kalácsot, újabb kéréssel jöttek. Budára akarták menni édesanyjukkal. Júlia rendre utasította őket:

A „masina” HÉV sokba kerül. Nem mehettek, nem telik rá. Józsinak lett volna rá pénze, de édesanyja lebeszélte.

– Egyéb értékesebb dologra kellene megtartanod a pénzedet. Az ünnepi ruhádból már teljesen kinőttél. Szeptembertől folytatod majd Szentendrén az iskolát, sok mindenre lesz még szükséged.

Vasárnap reggel Júlia batyujával a hátán elindult Szentendrére. Az állomáson találkozott egy tótfalusi nénivel, aki igen bőbeszédű volt és elmesélte neki, hogy a pesten lévő katonai kórházba igyekszik. Disznótoros kóstolót visz egyetlen unokájának, aki az orosz frontról érkezett.

– Örülök, hogy hazatért az orosz frontról. Nem súlyos a sebesülése, az őszi betakarításra már biztos hazarendedik.

– Én a férjemhez igyekszem, aki szintén megsebesült, de nem a fronton, hanem a kőbányában...

Elmélyült beszélgetésüket a kalauz - „végállomás

következik” figyelmeztetése szakította félbe.

Nem búcsúzkodtak sokáig, mindegyikük a saját betegéhez igyekezett.

Júlia a kórház udvarán találta férjét, aki egy padon ült. Csak a hálóing és egy lenvászon köntös, keskeny övvel volt rajta. Felállt és feleségét átölelve mondta:

– Nem is írtad meg, hogy meglátogatsz – mondta örömtől sugárzó arccal.

Leültek a padra. Egymást kézen fogva, József sugárzó arccal dicsekedett, hogy már jobban van és nemsokára, tán a jövő héten hazamehet. A közeli templomtorony harangja delet kongatott.

A kórház nyitott ablakain át edények csengése hallatszott.

– Én is bemegyek ebédelni, várj meg itt – mondta élete párjának és besietett az ajtón. Júlia is elővette az elemózsiás kosarat és ő is evett néhány falatot. Alig fejezte be az evést, férje ismét ott ült mellette.

– Na, most már nyugodtan beszélhetünk, sokára megy vissza masinád?

– Jaj Jozsko, azt sem tudom, mivel kezdjem?

– A legfontosabbal, kedves Julis.

– A legfontosabb, és egyben a legrosszabb hírem az, hogy megszűnt a bánya.

– És az már biztos?

– Annyira, hogy a nehezebb szerszámokat is hazahozták már az emberek. Sőt állítólag még a bányalovakat is kiadták a helybeli gazdákhhoz.

– Én meg már elterveztem, hogy egy hét múlva a következő héten én is visszamegyek dolgozni.

– Emlegetik, hogy Bonifert úr, mint vállalkozó újrakezdte a Visegrád melletti bányában a termelést.

– Az eléggé le van pusztulva, sok gondja lesz vele. Sok pénz kell hozzá!

– Az öreg Jozef bácsi, aki sokadmagával dolgozik a pesti építkezéseken, mesélte, hogy munkaadója a híres Liptó megyei építőmester fogja támogatni Bonifert urat a bányaművelésben.

– Bonifert úr bizony már többször említette nekem is régi álmát a bányanyitásról. Most végre megvalósul álma. Bobula úrnak bizony nagyon kell a kő az András úton elvállalt házaihoz, na meg a rakpart sem készült még el. Csak Liptóból több mint ezer mesterember dolgozik nála. – Azok bizony „eszik a követ” - fejezte be mosolyogva József.

– Bár sikerülne megnyitni azt a bányát! A legfontosabb azonban az, hogy egészségben gyere haza.

– Én, mint már mondtam, egy hét múlva otthon leszek. Amennyiben nem lesz a közelben munka, én is elmegyek, kőfaragónak Jozef bácsi brigádjával a pesti munkákhoz.

Pest sincs messzebb, mint a Márianosztrai kőbánya. Talán még jobb is lesz, hiszen csak Szentendre–Pilisszentlászló között kell gyalog járni onnét vagy a „masinával”, vagy inkább a hajnali kofahajóval, mert az olcsóbb és rögtön a pesti oldalon lévő városcsarnok előtt áll meg.

– Ezt még bízzuk a jóistenre, kedves Jozsko, de nekem már ideje lesz indulni. Otthon minden rendben, a gyerekek jól vannak, és már nagyon várják édesapjukat.

– Józsi, a bányász fiam, hogy van?

– Nagyon dicsérte őt mindenki, még a bányamester is megszerette és kőfaragó inasnak járó bért fizetett neki. A szerszámokat azonban nem tudta hazahozni, azokat János bácsi segítségével bevitték a faluban lakó egyik munkatársukhoz. Annyira megtetszett neki a kőfaragó munka, hogy nem akar már Szentendrére járni iskolába. Kőfaragó, vagy kőműves tanoncnak akar beállni.

– Gyengécske szegénykém az ilyen kemény mestersegekhez. Bármilyen nélkülözés árán is, de taníttatnunk kell! – fejezte be József határozottan a beszélgetést.

– Most meg már igyekezzél, nehogy lekésd, a „masinával”, mert így is késő este lesz, mire hazatérsz a gyerekekhez!

Rövid búcsúzkodás után az asszony sietve elindult a Pálfy téren lévő HÉV állomás felé.

Még lámpagyújtás előtt sikerült átölelnie csemetéit.

Férje a következő hét szombatján meggyógyulva hazatért családjához. A madárlátta kenyér sem maradt el, mert a Szentendrén lévő Drexler pékségtől egy szép gömbölyű kenyeret vásárolt.

Sokat nem tartózkodott otthon, mert a következő hét elején megkezdődtek a Visegrádi-bányában a kőfejtéshez szükséges előmunkálatok. Itt már nem volt szükség sem szakácsra, sem takarítóra, hiszen a bányászok naponta hazajártak. Bonifert úr, Bobula építőmester anyagi támogatását élvezve, mint bányamester irányította a munkálatokat. Józsit vízfordónak vette fel, aki az Apátkúti patak melletti forrásból hordta a bányászoknak a friss vizet. Augusztus végére eltakarították a meddőt és megkezdődtek a kőfejtési munkálatok. Mire igazán beindult a termelés, Józsi már Szentendrén a polgári iskolában folytatta tanuló éveit.

A Szentendréhez tartozó Izbégre települt nagynénjénél lakott. Hétközben ritkán járt haza. Szombati napokon viszont mindig hazatért a szülői házba.

A Visegrád külterületén lévő bányában Bobula úr beruházása által október végére elindult Pest felé az első idomkő szállítmány. A dolgozók továbbra is szombati napokon kapták a heti fizetésüket. A novemberi hónap rendkívüli nagy esőzésekkel kezdődött. A nagy esőzéstől megcsúszott a bányafal. Szerencsére éjjel történt, így nem történt baleset. Pénteken virradóra történhetett a csuszamlás.

A másnapra esedékes hétvégi fizetést személyesen Bobula úr hozta intézőjével paradés hintóján. A kőfaragók rosszat sejtve, egymáshoz közelebb húzták egylábú ülőeszközeiket.

Bonifert úr, aki a leomlott követ szemrevételezte, tekintetét a hintó felé fordította. Mikor meglátta rajta a hátsó ülésről lelépő Bobula urat, szemrevételezést ab-

bahagyva gyors léptekkel feléje igyekezett.

– Üdvözlöm, Bobula úr, valami baj van, hogy váratlanul idelátogatott?

– Ne ijedez, Szepikém, inkább jó híreket hozok.

– Az Isten áldja meg magát kedves Bobula úr, mik azok a jó hírek?

– Sok, nagyon sok kockakőre van szükségem.

– Mennyire?

– Többre, mint amennyit le tudtok gyártani ebbe a bányába.

A bányászok, akik füleiket hegyezve figyelték a hangos beszélgetést, megnyugodtak.

– Ne igyatok előre a medve bőrére! - szólt rájuk János bácsi.

– Miket beszél, tán megsüketült vénségére, hogy nem hallotta Bobula úr hangos beszédjét?

– Hallottam, bizony hallottam, jó a hallásom, de az eszem is a helyén van.

– Akkor minek kárál, ahelyett, hogy örülne?

– Jól van, no, de melyikőtök hallotta azt, hogy a rengeteg kockakövet Bobula úr velünk és ebben a bányában fogja elkészíttetni?

– Bizony, bizony emberek, a nagy esőzések nagyon meglazították a bányafalat, veszélyes most újabb robbantásokkal meglazítani azt – mondta fejét vakargatva József.

Bonifert úr dörgő hangja megszakította mondani-valóját:

– Emberek, igyekezzenek ide a hintóhoz, Bobula úr kíván szólni magukhoz! Miután mindenki odaért, Bobula úr jól hallhatóan neki állt:

– Emberek, mint azt hallották, igen sok kockakőre van szükségünk. Tudom, hogy ahhoz nagyobb bányára és több emberre lenne szükség. Megvannak már azok a bányáim, ahol kitermeltetem majd ezt a mennyiséget. Maguk csak folytassák tovább a munkát és nyugodjanak meg, minden kifaragott kockakövet átveszek. Falazó kőből is jöhet bármennyi – fejezte be szlovák nyelven előadott beszédjét Bobula úr.

A bányászok, kőfaragók megnyugodtak. Miután felvették heti járandóságukat, az Apátkúti patak menti ösvényen igyekeztek hazafelé. József, a kocsmát kikerülve igyekezett haza a jó hírrel.

Gyorsan eltelt a hétvége. Hétfőn megnövekedett létszámmal álltak neki a leomlott kő feldolgozásához. Komoly küzdelem alakult ki a kőfaragók között, mindegyikük a formásabb, könnyebben megmunkálható köveket kereste. Néhány nap alatt feldolgozták a leomlott kőhalmazt. Péntek reggel alig értek ki a faluból, eleredt az eső.

– Forduljunk vissza barátaim, elázunk, mielőtt odagyalogolnánk a bányába – javasolta az idősebb korú János bácsi.

– Nem vagyunk cukorból, hogy elolvadjunk – tromfolták le néhányan a fiatalabbak közül.

– Igen, de nem tudunk majd megszáradni a napon, hiszen már nyakunkon a november – álltak ki János

bácsi érvelése mellett az idősebbek.

– Majd a melegedőnek is használt ebédlőben megszáritkozunk, és ha eláll az eső rögtön tudunk kezdeni – kötötték az ebet a karóhoz a fiatalabbak.

– A bányafal tövinél vannak a kockakőnek való kötömbök, azokból egy hétre valót tudunk kihalászni a hétvégén – súgta Józsefnek a sógora.

– Felőlem mehetünk, oszt akár ott is aludhatunk a melegedőben – mondta vállait emelgetve József.

A bányászcsapat higgadtabb, idősebb tagjai visszafordultak.

József, miután befűzte bakancsát, sógorával a bánya felé vette útját. Hamar beérték társaikat, majd együtt értek a bányába. Alig sikerült megszáritani ruháikat az éjjeli őr által megrakott sparhelten, kezdett elállni az eső.

– Lássunk neki! - mondták szinte egyszerre.

Nekiláttak a magas bányafal aljából vasrudakkal kiszedni a formásabb, jobb minőségű kötömböket.

– Ezeket majd öröm lesz hasogatni – mondta József elégedetten, miközben kalapácsával ütögette a szép zengő hangot adó köveket.

– Jól keresünk a hétvégén – helyeseltek a többiek és egyre jobban merültek bele munkájukba.

Párban dolgoztak, egymástól megfelelő távolságban.

– Ej, kedves Jozsko, kezdek éhes lenni, ehethéne már néhány falatot! - szólt Józsefhez sógora.

– Igazad van, menj a melegedőbe, én még kipiszkálom ezt a szépen csengő kötömböt, oszt megyek utánad.

Tibor sógor elindult a melegedő felé, az ajtóból visszafordulva odakiáltott a bányafal irányába:

– Gyere már megvár az a kő! – Választ nem várva belépett a melegedőnek használt helyiségbe. Alig szedte ki hátizsákjából az elemőzsiáját, nagy robajlás hallatszott a bányafal felől. Rohanva ment ki az ajtón, mert már sejtette, hogy baj van.

A munkatársak már ott álltak a lezúdult kőrakásnál. Sógorát nem látta közöttük. Odarohant, társai kalapjukat levéve szótlanul, a tehetetlenségtől remegve nézték a kőhalmazt.

– Szaladjon valaki gyorsan Bonifert úrhoz! – tért magához elsőnek Tibor.

– Ezen már senki nem tud segíteni. Béla, a legfiatalabb lerohant Bonifert úr házához. Bonifert úr éppen az udvaron tartózkodott, mikor észrevette a futástól lihegő Bélát.

– Hát te mit rohangálsz errefelé?

– Nagy baj van, Szepi bácsi!

– Mi lehet az nagy baj? – kérdezte németes kiejtéssel Bonifert úr.

– Leomlott a bányafal! - mondta sírva Béla.

– Te azt honnét tudod, hiszen ma esős nap van. Munkaszünet, ilyenkor otthon vagytok, de leginkább a kocsmába töltitek a napot.

– Néhányan az eső ellenére lejöttek és a pajszerokkal feszítettük ki a szebb kötömböket.

– Hogy mertetek tudtom nélkül dolgozni? Nem tanultatok a nemrég történt hajnali bányaozlásból?

Bélának már nem volt ideje a válaszra, mert Bonifert úr kalapját a fejébe nyomva, korát meghazudtoló gyors léptekkel igyekezett a bányához. Béla alig győzte levegővel.

Mire kiért a bányamester, az emberek már felocsúd- tak a borzalmas látványtól és hozzáláttak a kőtömbök elgurításához.

Bonifert úr elfehéredett a látványtól.

– Merre lehet Józsi barátom? - kérdezte levett kalap- pal.

– Igyekezzenek megtalálni, igyekszem segítséget hozni a faluból. – folytatta és elviharzott. Nem tellett bele egy-két óra és lovas kocsival és sok szerszámmal felszerelkezett férfival tért vissza. Még sötétedés előtt megtalálták a széttúzott testet...

A szombaton tartott szlovák nyelvű temetésen, Mattyasovszky plébános a temetési szertartást az alábbi szavakkal fejezte be:

– „Bizony, bizony, mondom néktek kedves testvéreim, nagyon keserű a bányászok kenyeré”...

(VÉGE)

Szent Vendel emlékmű (Vendelik) felújítása

A községünk mezőgazdasági határa szélén álló „Ven- delik” emlékművünk ismeretlen, szorgos kezek által megújult. Az emlékmű nem túl régi építésű, az I. világháború előtt 1910 körül készült. Kőműves tanuló ko- romban hallottam az idősebb lako- soktól, hogy előtte ezen a helyen nem volt emlékmű. Szüleiktől hal- lottak alapján állították, hogy köz- ségünk állatállományát akkoriban egy állatvész megtizedelte. Elbeszé- léseik szerint a járvány után egy helybéli asszony, Dombai Katalin, hálából állíttatta az emlékművet, egy szintén helyi mesteremberrel. Más állítások szerint az emlékmű árát a lakosság adta össze. Vallásos elődeink azért létesítették, hogy Szent Vendel vigyázzon a határra és az állatokra. Elbeszéléseik hiteles- ségét az is alátámasztja, hogy még egy arcunkra mosolyt fakasztó apró- ságról sem felejtkeztek meg. Nevezetesen arról, hogy az emlékművet építő mesterember olyan alacsony növésű

volt, hogy a csekélyke magasságú alkotáshoz is állványt kellett készítenie. Akkoriban, az alacsonyabb növésű kőművesekre dívott az a mondás: „olyan alacsony vagy, hogy neked még a Vendelik építéséhez is áll- ványt kellene készítenie.”

A később szentté avatott Vencel ír királyi családból származott, aki titokban elhagyta édesapja udvarát és Rómába zarándokolt. Visszafelé utazva egy kis házikóban telepedett meg majd pásztornak szegődött el. Később egy csoda rávette földesurát, hogy engedje meg Vendelnek a re- mete életmódhoz való visszatérést. Szent életmódjának a híre elterjedt. Számos földműves kereste meg, hogy beteg jószágait megáldja. Végül a tholei kolostor apátjának választot- ták és pappá szentelték. Sírja fölé kis kápolnát emeltek, utóbb ekörül nőtt ki St. Vendel városka. A pász- torok védőszentjüként tisztelik.

Emléknapja október 20.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi Sándor utca 55.

Felelős szerkesztő – kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf @ citromail.hu Telefon: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomda: Technova 2004 Kft.

Nyomdai előkészítés: Nóniusz Rita * noniuszrita@gmail.com

Megjelenik havonta